

31996R2185

L 292/2

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

15.11.1996

NÕUKOGU MÄÄRUS (EURATOM, EÜ) nr 2185/96,**11. november 1996,****mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 235,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 203,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽²⁾

ning arvestades, et:

- (1) ühenduse usaldatavuse seisukohalt on oluline suurendada jõupingutusi võitlemaks ühenduse eelarvega seotud pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste vastu;
- (2) vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 209a on ühenduste finantshuvide kaitse peamiselt liikmesriikide ülesanne, ilma et see piiraks asutamislepingu teiste sätete kohaldamist;
- (3) nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta ⁽³⁾ on kehtestatud ühtne õiguslik raamistik ühenduste kõikide tegevusvaldkondade jaoks;
- (4) nimetatud määruse artikli 1 lõige 2 sisaldab "eeskirjade eiramise" määratlust ja selle määruse preambula kuuendas lõigus täpsustatakse, et eeskirjade eiramise all mõistetakse pettusi, nagu need on määratletud Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsioonis; ⁽⁴⁾
- (5) selle määruse artiklis 10 on ette nähtud kohapealse kontrolli ja inspekteerimisega seotud täiendavate üldsätete hilisem vastuvõtmine;
- (6) ilma et see piiraks liikmesriikide poolt vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artiklile 8 tehtavat kontrolli, on

tõhususe huvides vaja vastu võtta täiendavad üldsätted komisjoni poolt kohapeal tehtava kontrollimise ja inspekteerimise kohta, mis ei mõjuta nimetatud määruse artikli 9 lõikes 2 osutatud valdkondade eeskirjade kohaldamist;

- (7) käesoleva määruse sätete rakendamine sõltub eesmärgidest, millega põhjendatakse nende kohaldamist eriti siis, kui pettus on nii laiaulatuslik, et ei piirdu ühe riigiga ja sinna on sageli segatud ka kuritegelikke ringkondi, või kui liikmesriik oma olukorra eripära tõttu pole üksi võimeline, arvestades ühenduste finantshuvide või liidu usaldatavuse suhtes tehtava kahju suurust, neid eesmärgi täielikult teoks tegema ning neid on parem saavutada ühenduse tasandil;
- (8) kohapealne kontroll ja inspekteerimine ei tohi ületada taset, mis on vajalik, et tagada ühenduse õiguse nõuetekohane kohaldamine;
- (9) kontroll ja inspekteerimine peavad toimuma nii, et see ei rikuks igas liikmesriigis kohaldatavaid peamiste riigi julgeolekut puudutavate huvide kaitsega seotud sätteid;
- (10) vastavalt EÜ asutamislepingu artiklis 5 sisalduvale ühendusesisese tiheda koostöö põhimõttele ja silmas pidades Euroopa Ühenduste Kohtu pretsedendiõigust, on oluline, et liikmesriikide valitsused ja komisjoni talitused teeksid tõelist koostööd ning annaksid vastastikku vajalikku abi, et kohapealset kontrolli ja inspekteerimist ette valmistada ja teostada;
- (11) on vaja määratleda tingimused, mille alusel komisjoni inspektorid oma volitusi kasutavad;
- (12) kohapealsel kontrollimisel ja inspekteerimisel tuleb järgida asjaomaste isikute põhiõigusi ning ametisaladuste ja isikuandmete kaitse eeskirju; seepärast on komisjonil oluline tagada, et tema inspektorid järgiksid ühenduse ja riiklike isikuandmete kaitse sätteid, eriti neid, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja nende andmete vaba liikumise kohta; ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ EÜT C 84, 21.3.1996, lk 10.⁽²⁾ EÜT C 166, 10.6.1996, lk 102 ja 23. oktoobril 1996. aastal esitatud arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).⁽³⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.⁽⁴⁾ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 48.⁽⁵⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

- (13) pettuste ja eeskirjade eiramise vastu tõhusalt võideldes peab komisjon tegema inspekteerimisi nende ettevõtjate juures, kes võivad otseselt või kaudselt olla seotud kõnealuse eiramisega, või teiste ettevõtjate juures, keda see eiramine võib puudutada; käesoleva määruse kohaldamisel peaks komisjon tagama, et samade ettevõtjate sama tegevust ei kontrolli või inspekteeri komisjon või liikmesriigid samal ajal ühenduse valdkondade eeskirjade ja siseriiklike õigusaktide alusel;
- (14) komisjoni inspektoritel peab olema juurdepääs kogu asjaomaste tehingutega seotud teabele riiklike inspektoritega võrdsetel tingimustel; komisjoni inspektorite aruanded, millele on vajaduse korral alla kirjutanud riiklikud inspektorid, tuleb koostada vastavalt asjaomase liikmesriigi õiguses sätestatud menetlusnõuetele; aruandeid tuleb tunnustada tõendusmaterjalina selle liikmesriigi haldus- ja kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik, ning nad peavad olema riiklike inspektorite koostatud aruannetega võrdväärsed;
- (15) tõendusmaterjali hävimisohu korral või kui ettevõtjad on komisjoni poolt kohapealse kontrolli või inspekteerimise vastu, peavad liikmesriigid vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele võtma ettevaatusabinõud või rakendusmeetmed;
- (16) käesolev määrus ei mõjuta ei liikmesriikide kompetentsi karistuste mõistmisel kriminaalkorras ega ka eeskirjade suhtes, mis reguleerivad liikmesriikidevahelist vastastikust abi kriminaalasjades;
- (17) asutamislepingud ei anna käesoleva määruse vastuvõtmiseks muid volitusi kui eü asutamislepingu artikkel 235 ja Euratomi asutamislepingu artikkel 203,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määrusega nähakse ette määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artiklis 10 määratletud tähenduses täiendavad üldsätted, mida kohaldatakse komisjoni poolt tehtava kohapealse kontrolli ja inspekteerimise suhtes, et kaitsta ühenduste finantshuve eeskirjade eiramiste eest, nagu on määratletud nimetatud määruse artikli 1 lõikes 2.

Ilma et see piiraks ühenduse valdkondade eeskirjade sätete kohaldamist, kehtib käesolev määrus ühenduste kõikide tegevusalade kohta.

Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide kompetentsi karistuste mõistmisel kriminaalkorras ega ka eeskirjade suhtes, mis reguleerivad liikmesriikidevahelist vastastikust abi kriminaalasjades.

Artikkel 2

Komisjon võib kohapeal kontrollida ja inspekteerida vastavalt käesolevale määrusele:

- et avastada tõsiseid või riikidevahelisi eeskirjade eiramisi või eiramisi, mis võivad hõlmata mitmes liikmesriigis tegutsevaid ettevõtjaid,
- et avastada eeskirjade eiramisi, kui teataval juhul on liikmesriigi olukorra tõttu vaja tugevdada kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et tõhustada finantshuvide kaitset ja sellega tagada ühenduse piires ühtlane kaitse,
- asjaomase liikmesriigi taotluse korral.

Artikkel 3

Kui komisjon otsustab kohapeal kontrollida ja inspekteerida käesoleva määruse alusel, peab ta tagama, et samal ajal ei tehta asjaomaste ettevõtjate juures samade faktide suhtes samasugust kontrolli ja inspekteerimist ühenduse valdkondade eeskirjade alusel.

Lisaks sellele võtab komisjon arvesse asjaomaste ettevõtjate juures samade faktide suhtes liikmesriigi poolt siseriiklike õigusaktide alusel tehtavaid või juba tehtud inspekteerimisi.

Artikkel 4

Komisjon valmistab ette ja juhib kohapealset kontrolli ja inspekteerimist tihedas koostöös asjaomase liikmesriigi pädevate asutustega, kellele teatatakse õigeaegselt kontrollimise ja inspekteerimise objektist, eesmärgist ja õiguslikust alusest, et neil oleks võimalik anda vajalikku abi. Sel eesmärgil võivad asjaomase liikmesriigi ametnikud osaleda kohapeal kontrollimises ja inspekteerimises.

Lisaks sellele võivad komisjon ja liikmesriigi pädevad asutused asjaomase liikmesriigi soovi korral kohapeal kontrollida ja inspekteerida ühiselt.

Artikkel 5

Komisjon teeb kohapealset kontrolli ja inspekteerimist nende ettevõtjate juures, kelle suhtes võib kohaldada ühenduse haldusmeetmeid ja -karistusi vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artiklile 7, kui on alust arvata, et eeskirju on eiratud.

Et teha komisjonile kontrollimist ja inspekteerimist hõlpsamaks, peavad ettevõtjad lubama juurdepääsu tööruumidele, maale, transpordivahenditele ja muudele äritegevusega seotud kohtadele.

Kui see on eeskirjade eiramise väljaselgitamisel väga vajalik, võib komisjon kohapeal kontrollida ja inspekteerida teisi asjaomaseid ettevõtjaid, et saada nende käsutuses olevat asjakohast teavet faktide kohta, mis on kohapealse kontrolli ja inspekteerimise objektiks.

Artikkel 6

1. Komisjoni loal ja vastutusel teevad kohapealset kontrolli ja inspekteerimist komisjoni nõuetekohaselt volitatud ametnikud või muud teenistujad, edaspidi "komisjoni inspektorid". Liikmesriikide poolt komisjoni kasutusse lähetatud riiklikud eksperdid võivad sellise kontrollimise ja inspekteerimise juures abistada.

Komisjoni inspektorid esitavad oma volitusi kasutades kirjaliku loa, kus on ära näidatud nende isikuandmed ja ametikoht, samuti dokumendi, kust selgub kohapealse kontrolli või inspekteerimise objekt ja eesmärk.

Vastavalt kohaldatavale ühenduse õigusele peavad komisjoni inspektorid järgima asjaomase liikmesriigi seadustes sätestatud menetluskorda.

2. Kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga võib komisjon paluda teiste liikmesriikide ametnike abi vaatlejatena ja pöörduda komisjoni vastutusel tegutsevate kolmandate isikute poole tehnilise abi saamiseks.

Komisjon tagab eespool nimetatud ametnike ja organite tehnilise asjatundlikkuse, sõltumatus ja ametisaladuse hoidmise.

Artikkel 7

1. Komisjoni inspektoritel on riiklike inspektoritega samadel tingimustel ja vastavalt siseriiklikele õigusaktidele juurdepääs kogu asjaomase tegevusega seotud teabele ja dokumentatsioonile, mis on vajalik, et kohapeal nõuetekohaselt kontrollida ja inspekteerida. Nad võivad kasutada samu kontrollivahendeid kui riiklikud inspektorid ja teha koopiaid asjakohastest dokumentidest.

Kohapealne kontroll ja inspekteerimine võib olla seotud eriti:

- ametialaste raamatute ja dokumentidega, nagu näiteks arved, lepingutingimuste loetelud, palgatõendid, aruanded kasutatud

materjalide ja tehtud töö kohta, ettevõtjate käsutuses olevad kontoteatised,

- andmetöötlussüsteemis olevate andmetega,
- tootmis-, pakkimis- ja lähetamissüsteemide ja meetoditega,
- kaupade või lõpetatud toimingute laadi ja kogusega seotud füüsilise kontrollimisega,
- näidiste võtmise ja kontrollimisega,
- rahastatud tööde ja investeeringute arengu ning lõpetatud investeeringute kasutamisega,
- eelarve- ja raamatupidamisdokumentidega,
- subsideeritud projektide rahalise ja tehnilise teostamisega.

2. Vajaduse korral peavad liikmesriigid komisjoni taotluse korral võtma siseriikliku õiguse alusel vajalikke ennetavaid meetmeid, eriti selleks, et kaitsta tõendusmaterjale.

Artikkel 8

1. Kogu käesoleva määruse alusel mis tahes vormis edastatud või saadud teavet käsitletakse ametisaladusena ja seda kaitstakse nagu muud samalaadset informatsiooni teabe vastuvõtnud liikmesriigi siseriiklike õigusaktide ja vastavate ühenduse institutsioonide suhtes kehtivate sätetega.

Sellist teavet võib edastada üksnes ühenduse institutsioonides või liikmesriikides olevatele isikutele, kes oma ülesannete tõttu peavad seda teadma, ning ühenduse institutsioonid tohivad seda teavet kasutada üksnes selleks, et tagada ühenduste finantshuvide tõhus kaitse kõikides liikmesriikides. Kui liikmesriik kavatseb seda teavet, mis tema alluvuses olevad ametnikud vaatlejatena on saanud artikli 6 lõikele 2 vastaval kohapealsel kontrollimisel ja inspekteerimisel, kasutada muudel eesmärkidel, palub ta selleks luba liikmesriigilt, kust see teave on saadud.

2. Komisjon teatab niipea kui võimalik kõikidest kohapealse kontrolli või inspekteerimise ajal ilmnenu eeskirjade eiramisega seotud faktidest või kahtlustest pädevale asutusele selles liikmesriigis, kelle territooriumil kohapealne kontroll või inspekteerimine toimus. Komisjon peab igal juhul teatama eespool nimetatud asutusele selliste kontrolli või inspekteerimise tulemustest.

3. Komisjoni inspektorid tagavad, et aruannete koostamisel võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlusnõudeid. Artiklis 7 osutatud materjal ja täiendavad dokumendid lisatakse nimetatud aruannetele. Selliselt koostatud aruandeid tunnustatakse riiklike inspektorite koostatud haldusaruannetega samal viisil ja samadel tingimustel seadusliku tõendusmaterjalina selle liikmesriigi haldus- ja kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik. Nende kohta kehtivad samad

hindamiseskirjad kui riiklike inspektorite koostatud haldusaruannete kohta ja nad on viimati nimetutega võrdväärsed. Kui vastavalt artikli 4 teisele lõigule inspekteeritakse ühiselt, palutakse tegevuses osalenud riiklikel inspektoritel kinnitada komisjoni inspektorite koostatud aruannet kaasallkirjaga.

4. Komisjon tagab, et käeoleva määruse rakendamisel järgivad tema inspektorid ühenduse ja riiklike sätteid isikuandemete kaitse kohta, eriti neid, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ.

5. Kui kohapealne kontroll või inspekteerimine tehakse väljaspool ühenduse territooriumi, valmistavad komisjoni inspektorid aruanded ette nii, et need võiksid olla seaduslik tõendusmaterjal selle liikmesriigi haldus- või kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik.

Artikkel 9

Kui artiklis 5 osutatud ettevõtjad on kohapealse kontrolli või inspekteerimise vastu, abistab asjaomane liikmesriik vastavalt siseriiklikele eeskirjadele komisjoni inspektoreid nende vajaduste ulatuses, et nad saaksid täita oma kohustust kohapealsel kontrollimisel või inspekteerimisel.

Liikmesriigid peavad kooskõlas siseriikliku õigusega võtma vajalikke meetmeid.

Artikkel 10

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 1997.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. november 1996

Nõukogu nimel

eesistuja

R. QUINN